

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Kisbajcs Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	56
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	58
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	60
1. A HEP IT részletei	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	60
Jövőképünk	62
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i> Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	63
3. Megvalósítás	76
3.1 A megvalósítás előkészítése	76
3.2 A megvalósítás folyamata	76
3.3 Monitoring és visszacsatolás	79
3.4 Nyilvánosság	79
3.6 Érvényesülés, módosítás	80
4. Elfogadás módja és dátuma	81

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Vének Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Kisbajcs közigazgatási területe az Alsó-Szigetközben, a Nagy-Duna és a Kis-Duna között helyezkedik el. A Győri Kistérségben, Győr-Moson-Sopron megye északkeleti részén, Győrtől mintegy 2 km távolságra északkeleti irányban fekszik. Területe: 8,74 km². Külterületén mezőgazdasági tevékenység folyik, valamint vízgazdálkodási és erdő területek alkotják.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Története és mai élete

Kisbajcsot az írott források először 1252-ben említették Baych alakban. Az elnevezése a Baj melléknévből képződött valószínűleg „cs” kicsinyítő képző hozzáadásával. Az 1357-ben keletkezett oklevél szerint a falu már a győri püspökség birtoka volt. A Bajcsi család 1458-ban a püspöki részen a kisbajcsiaknak birtokrészeket adott el. Alig egy évtized múltán, 1466-ban Kisbajcsot curialis nemesi községként említik, amelynek birtokosai egyházi nemesek, akik a győri püspöknek a fegyvertartási és vízhalászati jogért adót fizettek. Régi fennmaradt okiratokból tudott, hogy ugyanebben az évben a kisbajcsi nemesek és a vámosiak között per folyt egy területről, s végül Hunyadi Mátyás a vámosiak javára döntött; de arról is szól hír, hogy Héderváry Pál 1471-ben elzálogosította Újfalut Vrac Mihály kisbajcsi földesúrnak.

A mohácsi csatavesztés idején a térség nagyon fontos szerepet játszott halászatilag. Ezt bizonyítja, hogy 1526-ban Nagyajcs, Kisbajcs, Bácsa és Szava helységek fegyverforgatói Oross János vezetésével a Duna átkelőit őrizték a töröktől. Az 1544-es összeírás Kisbajcsot egytelkes nemesek által lakott községként említette. Ezek a nemesek 1582-ben Győr vármegye rendeletére részt vettek a mérgesi őrhely építésében is.

Győr 1594-es ostromakor a keresztény seregek az ún. Táborhelyen, amely Kisbajcs határában található, ágyúsáncokat emeltek. A törökök másodsorra 1683-ban dúlták fel a falut, ekkor a lakosság a nehezen megközelíthető mocsaras vidéken keresett menedéket. A XVIII-XIX. században a falu lélekszáma is egyenesen növekedett: 1866-ban már 267 katolikus magyar ember lakta.

Kisbajcsot és Szógyét 1927-ben közigazgatásilag egyesítették. 1929-ben már körjegyzőségi székhellyé vált, ennek ellenére a kistalvak sorába tartozott: 1938-ban 447 lakosa volt. A II. világháború után elindult a földosztás, azonban más problémával is szembe kellett nézni: a Duna Gőzhajózási Társaság megszűnése miatt nagyon sokan állás nélkül maradtak. A falu lakóinak 80 %-a a II. világháború előtt mezőgazdasági tevékenységet űzött, de a fellendülő győri hadiipar is egyre nagyobb vonzerőt gyakorolt a földnélküliek számára. A falu villamosítása 1948-ban fejeződött be. Az 1954-es nagy szigetközi árvíz Kisbajcsot is elérte, és a lakóházak 70%-a elpusztult. Mai arculata is az árvíz után alakult ki, mivel a lakóházak többsége újjáépült. Kisbajcs lakóinak lélekszáma 2003-ban is csak 751 fő volt. Napjainkra a lakossága közel 900 fő, amit az új lakótelkek beépülésének, és Győrhöz való közelségének köszönhet. A lakosság alapellátása jó színvonalon történik: szép és korszerű óvoda biztosítja a gyermekek elhelyezését, a falu iskolájában a helybelieken kívül a nagybajcsi, véneki és vámoszabadi 1-8 osztályos diákok is tanulnak. Kisbajcsnak korszerű körzeti orvosi rendelője van. A vezetékes ivóvíz ellátás 1982-es kiépítése után előbb a telefonhálózat bővítésére került sor, majd 1994-ben Kisbajcson, 1996-ban pedig Szógyén is megoldódott a szennyvízelvezetés. A vezetékes gáz 1999-ben került kiépítésre mindkét községrészben. A lakosok teljes körű kiszolgálására kábeltvévé működik, és 2006. decemberétől az ADSL rendszer bevezetésével megvalósult a szélessávú Internet elérhetőség is.

A falu rendezvényei közül az október első vasárnapján tartott búcsú, valamint az évente rendezett falunap érdemel említést. Már hagyományosnak mondható a településen a szeptemberben megrendezésre kerülő Nyárbúcsúztató program is.

Kisbajcs csatolt és pusztult részeinek rövid története:

Szögye alakulásának meséje él még, de egyre halványabban: „A mai Háromág helyén nagyon régen volt egy kút. Aki arra járt, akár akart, akár nem, bele kellett néznie. Erre a kútból kiemelkedett egy titokzatos lény, aki a kíváncsit addig nem engedte el, amíg valamilyen értéket a kútba nem dobott. A titokzatos lény a kincsből palotát építtetett magának a Duna partján. Egyszer aztán hirtelen eltűnt. Az emberek sokáig nem mertek a palota közelébe menni. Az épület egyre romlott, végül összeomlott, helyén dombok keletkeztek.

Már ebben az időben is gondot okozott a Duna áradása. Ezért az itt élők a dombokra építették házaikat. Így keletkezett a falu. Az emberek jól érezték magukat, halászzal foglalkoztak. Ekkor még a Csápolnoki-Duna is folyt. Emellett építették fel a vörösbarátok is kolostorukat. A mai temető helyén volt az épület, melynek picéjében rengeteg kincset rejtettek. Egy támadás a kolostort megsemmisítette. A pince még ma is áll, ezért döng a föld a temető körül.”

Szögye, Kisbajcs és Vének között az Öreg-Duna közelében helyezkedik el. Neve a czege szóból (cigle = vessző) származik. IV. Béla 1252-ben „terre Zignet haga”-t a túróczyi prépostságnak adományozta, majd 1519-től a csornai prépostság birtoka volt. A török hódoltság alatt elpusztult Szögye, majd a XVIII. században újra felépült. A falu akkor Komárom megyéhez tartozott. A trianoni békeszerződés a falu határának nagyobb részét Csehszlovákiához csatolta, ezzel az amúgy is szegény falu élettere teljesen beszűkült. Mivel önmagukat képtelenek voltak fenntartani, ezért 1927-ben Kisbajcshoz csatlakoztak.

Ezzel a község csaknem 900 éves önállósága megszűnt. Az itteni építkezés alkalmazkodott az adott körülményekhez, a gyakori árvízveszély miatt itt patics-falat használtak. A válogatott karókra sövényt fontak fűzfaágból, s azt kívül-belül betapasztották sárral. A falu tipikus halmaztelepülés. Két részből állt: a nagyobbik rész közvetlenül a Duna partján, kicsi telkeken. Itt a házakhoz zöldségeskert, gyümölcsös nem tartozott. A másik rész a töltés két oldalán létesült, nevét is innen kapta: Töltés sor. Bár az 1899-es árvíz is érintette Szögyét, az igazi pusztulást az 1954-es jelentette: ekkor a Duna jobb partján álló lakóházak kettő kivételével elpusztultak. A helyreállítást nem engedélyezték az eredeti telkeken. A kisbajcsi közlegelő Szögye melletti részén jelöltek ki 250-300 négyszögöl nagyságú telkeket. A Duna mellett álló, ártérben maradt házakat végül a 2002 augusztusi áradás tette lakhatatlanná, köztük kettő, közel száz éves házat. Az áradás következtében 6 családot kellett kitelepíteni. Az Ő részükre önkormányzati segítséggel új házak épültek a mentett oldalon. A 2002. augusztusi áradást követően már nem

épülhetett új lakóház az ártérbe, az ott lévő ingatlanokat is csupán üdülőként lehet használni. Iskolája 1938 óta volt Szőgyének, az 1971-es körzetesítésig.

Szavo vagy Zovn Kisbajcs és Bácsa között helyezkedett el, majd Kisbajcs határába olvadt. Lakói szintén egyházi nemesek voltak. Először 1231-ben olvashatunk róla Zoa név alatt, amikor a győri káptalan és M. mester közti perben maga II. András volt a döntőbíró. Egy 1318-as oklevél bizonyosságot tesz róla, hogy Kálmán győri püspök a szávaikat egyházi nemessé tette. 1642-ben a Szavay család birtokolta a helységet. Az 1683-as török hadjárat elpusztította a községet, azután már soha nem épült újjá. Látnivalók:

- Rózsafüzér királynője templom

- Mosoni-Duna, Nagy-Duna természeti értékei
Tanösvény

- Mária fülke a Kisbajcsi országút mentén

- Markos Sándor emlékpark

A településen iskola, óvoda és bölcsőde, könyvtár, posta, vegyes praxisú orvosi rendelő, védőnői szolgálat, működik. A faluban két vegyesbolt nyújt vásárlási lehetőséget (elsősorban élelmiszert) a lakosok számára, azonban a kedvezőbb ár fekvés miatt gyakran vásárolnak az emberek győri nagyobb üzletláncok áruházaiban.

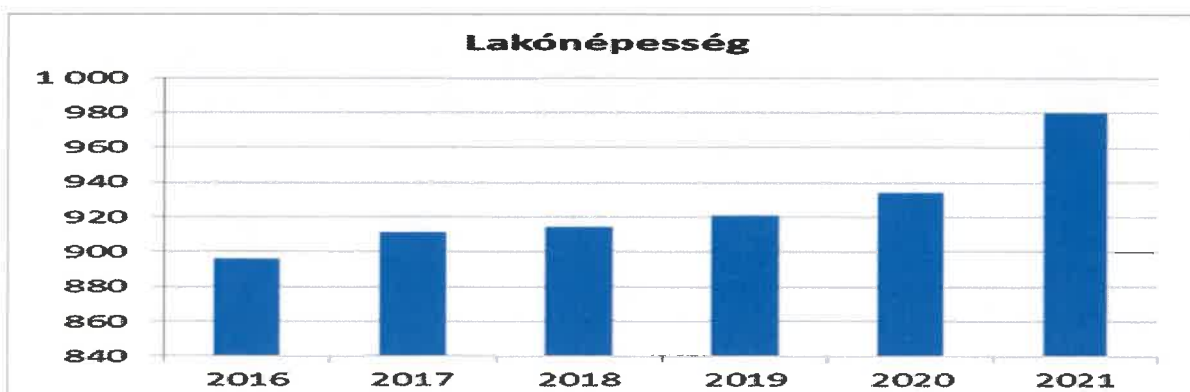
A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat látja el Nagybajcs, Vének települések mellett Kisbajcs település családsegítői feladatait. A családsegítő heti 3 nap tart ügyfélfogadást a településen a hivatalban, de igény és szükség esetén más időpontban is igénybe vehető a szolgáltatás.

A településen működő civil szervezetek:

- Kisbajcs Baráti Kör
- Nyugdíjas Klub
- Kisalföldi Méhészek Egyesülete
- Bajcs SE

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	896	bázis év
2017	911	101,67%
2018	914	100,33%
2019	921	100,77%
2020	934	101,41%
2021	980	104,93%

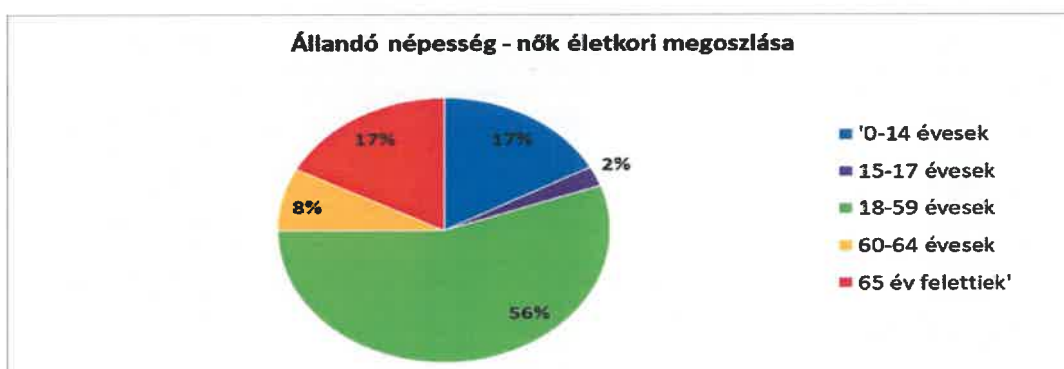
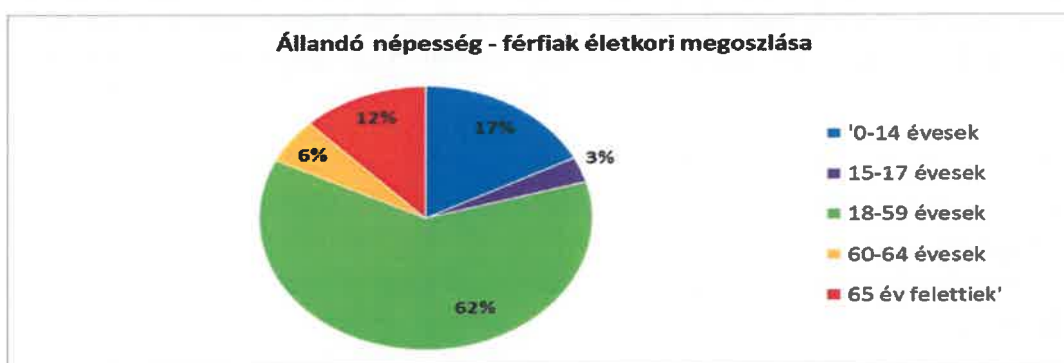
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A helyi Önkormányzat adatai szerint, 2022-ben 939 fő míg, 2023. január 1-én Kisbajcs település lakónépességének száma 957 fő. A rendelkezésre álló adatokból megfigyelhető a település lakosság száma az elmúlt időszakban növekvő tendenciát mutatott. A tavalyi évben figyelhető meg minimális csökkenés a lakónépesség számában.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	452	456	908	49,78%	50,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	3,41%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	79	78	157	8,70%	8,59%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	11	25	1,54%	1,21%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	279	253	532	30,73%	27,86%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	25	35	60	2,75%	3,85%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	55	79	134	6,06%	8,70%

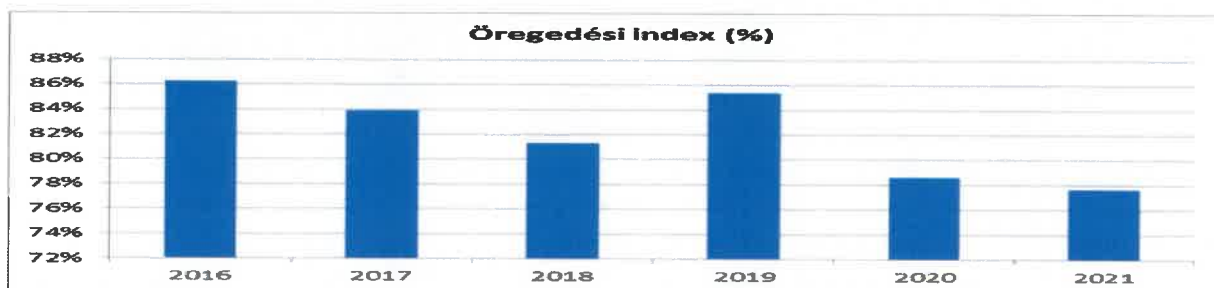
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település állandó népességszám adataiból kitűnik, hogy 2019-ben a nők és férfiak arányában minimális eltérés figyelhető meg a százalékos értékek között. A 18-59 éves korosztály adatait tekintve a férfiak száma magasabb, mint a nőké.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	119	138	86,23%
2017	125	149	83,89%
2018	126	155	81,29%
2019	134	157	85,35%
2020	132	168	78,57%
2021	139	179	77,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregségi index az idős korú népesség (65-X éves) a gyermekkorú népességhez (0-14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

Az öregségi index 2016-ban és 2019-ben mutat magas értéket, majd a 2020-as és 2021-es évben, lassan csökkenő tendencia figyelhető meg. Növekszik ugyan a 65 év feletti lakosság száma, de ezzel párhuzamosan az elmúlt időszakban a 0-14 éves lakosság száma is növekedő tendenciát mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	20,28
2017	13,28
2018	8,77
2019	4,36
2020	12,94
2021	44,93

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó oda-, és elvándorlások száma 2019. évig csökkenő tendenciát mutat, majd 2019. után folyamatosan emelkedő tendencia figyelhető meg.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,00
2017	0,00
2018	-5,48
2019	5,45
2020	6,47
2021	3,13

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és halálozások száma és ezek egyenlege szabja meg. Ez az ún. természetes szaporodás, amely tehát az élveszületések és a halálozások különbsége. A természetes szaporodás történelmi perspektívában többnyire pozitív értékű (az élveszületések száma meghaladja a halálozásokét), ezért a demográfiai terminológiában a természetes fogyás is beletartozik a természetes szaporodás fogalmkörébe, csupán az előjele negatív.

A természetes szaporodás nyers arányszáma a természetes szaporodás abszolút számának a lakossághoz viszonyított arányát mutatja 1000 lakosra számítva. Általában éves időszakokra számítjuk.

Kisbajcs tekintetében a természetes szaporodás 2018-ig negatív előjelű volt, majd 2019-ben és 2020-ban kiugróan magas értékű pozitív irányú változás figyelhető meg, majd 2021-ben ismét csökkenés tapasztalható.

Értékeink, küldetésünk

Kisbajcs község Önkormányzata az egyenlő esélyek biztosítását minden területen kiemelten fontosnak tartja és annak megvalósulását támogatja, munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásainak biztosítása útján és intézményfenntartói szerepkörben is. Az esélyegyenlőség fogalomkör kapcsán célja az érvényesítésen túl a minél szélesebb körű szemléletformálás, figyelemfelhívás is.

A település értéke a sokszínűségében, természeti értékeiben rejlik. Törekednünk kell nem csak a hagyományaink, kulturális örökségeink megóvására, ápolására, az új lakosok mindennapi életét megkönnyítő, könnyen elérhető szolgáltatások kialakítására is.

Az önkormányzat elsődleges feladata, hogy a lakosság igényeit az adott körülmények között a lehető legmagasabb színvonalon kiszolgálja. Fontos a megfelelő és fenntartható életkörülmények kialakítása, természetvédelmi értékek megőrzése, környezettudatos életvitel kialakítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kisbajcs település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogvatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Kisbajcs Község Gazdasági Programja 2020-2024. év: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési terveit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzítik, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- Településképi arculati kézikönyv

Beruházások, fejlesztések és fenntartás alatt lévő pályázatok:

- TOP-2.1.3-16 Települési környezetvédelmi infrastruktúrafejlesztések - Kisbajcs település környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztés
- Top1.1.1-15-GM1-2016-00007 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése - „Kisbajcs II. számú ipari terület infrastruktúrájának fejlesztése – ipari terület megközelítése”
- Óvodafejlesztés című MFP-FOB/2019 kódszámú pályázat
- Óvoda udvar című MFP-OUF/ 2019 kódszámú pályázat
- Szolgálati lakás – 2020 című MFP-SZL/2020 kódszámú pályázat
- Kisbajcs Község Önkormányzata az Európai Unió támogatásával megvalósuló Széchenyi 2020 Program keretében „Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” című pályázati felhívásra benyújtott „Orvosi rendelő felújítása” című pályázata vissza nem térítendő támogatást nyert.
- Orvosi eszközök beszerzése – 2021 című MFP-AEE/2021 kódszámú pályázat
- Út, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása – 2021 című MFP-UHK/2021 pályázat
- Tanya- és falugondnoki buszok beszerzése – 2022 című MFP-TFB/2022 kódszámú pályázat

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Kisbajcs község tagja a Szigetköz-Mosoni-Sík Leader Egyesületnek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint helyben a rendelkezésre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásból gyűjtöttük.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag újkeletű jelenség az emberiség történelmében; a XX. században jelent meg először.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

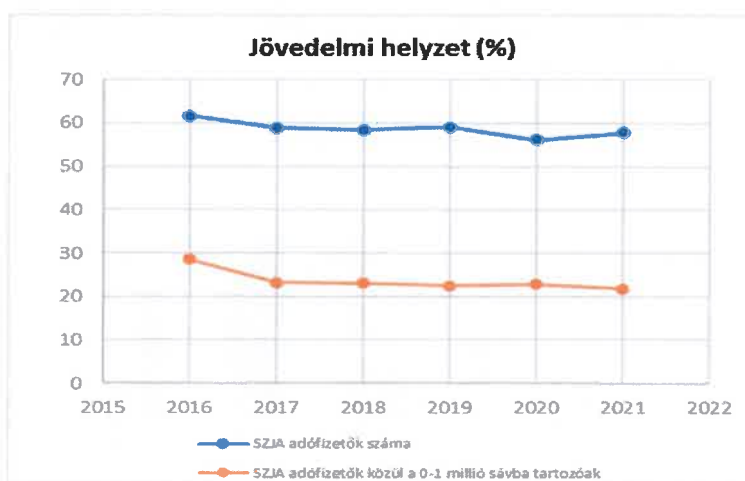
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, melynek okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek túlnyomó része a pénzbeli juttatások rendszereiből származik.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	61,56	28,55
2017	58,82	23,21
2018	58,41	23,11
2019	59,14	22,53
2020	56,27	22,86
2021	57,85	21,79

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat és diagramm a település állandó népességének jövedelmi helyzetét mutatja az SZJA adófizetők szerint. Megfigyelhető, hogy az adót fizetők száma kisebb negatív vagy pozitív irányú eltérésekkel stagnál, az utolsó érték szerint csökken, a 0-1 milliós jövedelmi sávba tartozók száma viszont 2020. évig csökkenő tendenciát mutatott majd ezt követően emelkedő tendenciát mutat.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Kisbajcs esetében a nyilvántartott álláskeresők aránya nagyon alacsony, az állandó lakónépesség 1,2 %-át sem éri el 2020-ig, az utolsó rendelkezésre álló adat szerint 2021-ben egy kisebb emelkedés figyelhető meg az előző években mért számadatokhoz képest.

A nemek arányát tekintve 2021-ben a gazdaságilag aktív lakosság körében a férfiak és nők körében figyelhető csökkenés figyelhető meg.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,00	0,67	0,34%
2017	0,00	0,33	0,17%
2018	0,00	0,66	0,33%
2019	0,31	1,34	0,83%
2020	1,22	0,99	1,11%
2021	0,88	0,32	0,60%

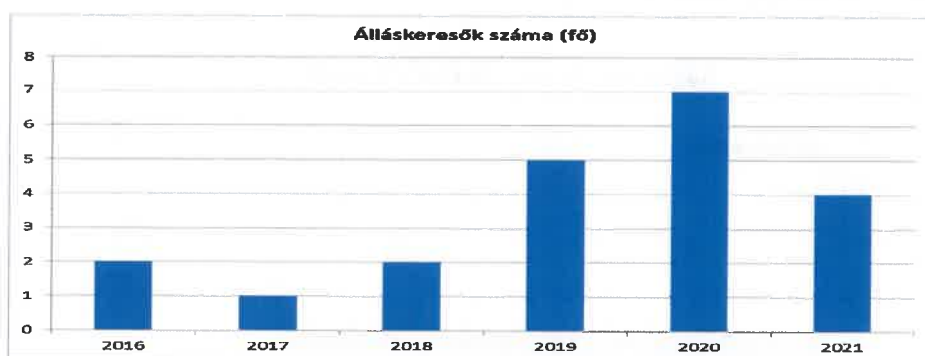
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	2	1	2	5	7	4
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	25,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	28,57%	25,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	14,29%	25,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	14,29%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00
	%	50,00%	0,00%	0,00%	20,00%	14,29%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	50,00%	20,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	28,57%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%

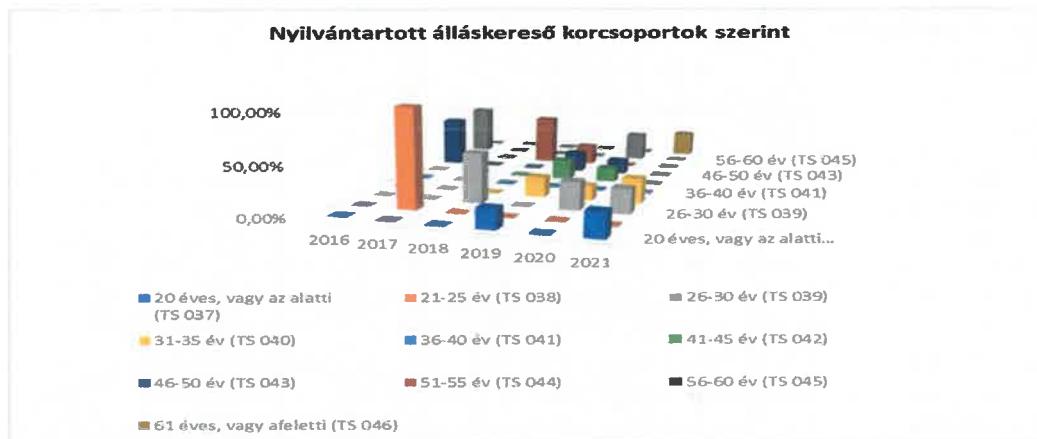
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás szempontjából hátrányos és veszélyeztetett helyzetűek közé sorolhatóak a nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és tartós betegséggel vagy fogyatékossággal élő emberek. A 24 évesnél fiatalabbak munkaerő-piaci részvétele még igen alacsony, távolmaradásuk a munkaerőpiactól főként a meghosszabbodott képzési idő, a végzettség megszerzésének időbeli kitolódása indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését a nem megfelelő piacképes szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya is befolyásolhatja.

A táblázatból jól látható, hogy alacsony a nyilvántartott álláskeresők száma a településen. 2019-ben és 2020-ban emelkedett egy kicsit ez a szám, majd ismét csökkenés figyelhető meg a következő évtől.

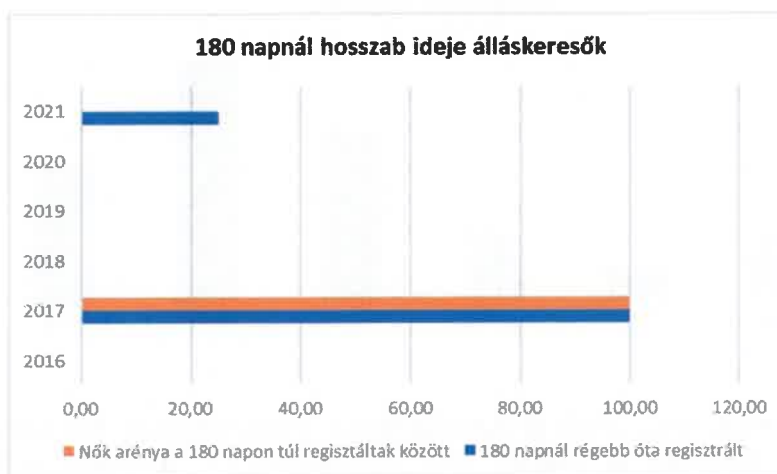
A lent látható tábla Kisbajcs vonatkozásában a munkanélküliek korcsoportonkénti bontását, illetve idősoros változását szemlélteti, rámutatva arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0,00	n.a.
2017	100,00	100,00
2018	0,00	n.a.
2019	0,00	n.a.
2020	0,00	n.a.
2021	25,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

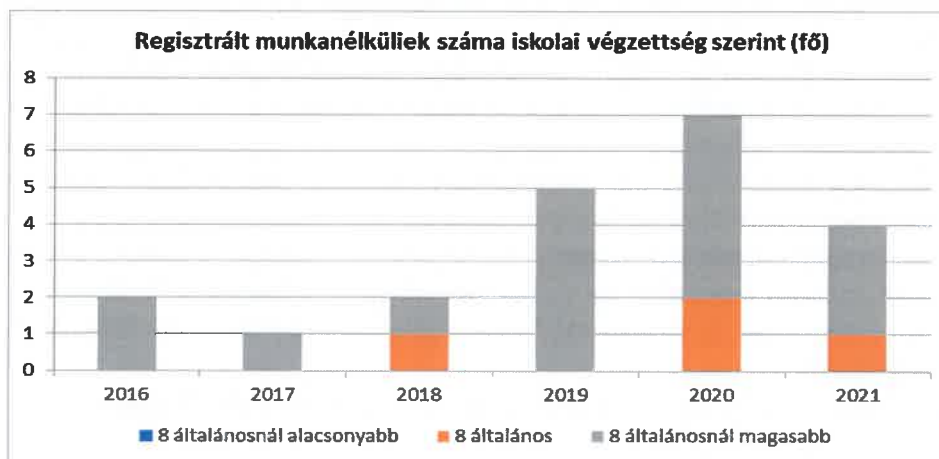
Kisbajcs településen a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozóan vagy nem áll rendelkezésre adat vagy a számuk nagyon minimális, amely megfigyelhető a fenti táblázatok adataiból.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2017	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2018	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%
2019	5	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%
2020	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2021	4	0	0,00%	1	25,00%	3	75,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Kisbajcs település elhelyezkedéséből és földrajzi adottságaiból is adódóan nem tartozik azon települések közé, ahol égető probléma lenne a munkanélküliség. A fenti táblázat is jól mutatja, hogy a településen nagyon csekély a munkanélküliek száma, a 8 általános iskolai vagy annál alacsonyabb iskolai végzettségűeknél nem jellemző a munkanélküliség, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűeknél jelenik meg 3 fő munkanélküli a településen 2021-ben. Ez valószínűleg köszönhető a település Győrhez és a határhoz való közelségének.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	9	7
2017	5	5
2018	7	4
2019	8	5
2020	16	4
2021	5	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011. január 1-től megszűnt a korábbi közmunkaprogram, a közcélú program, továbbá a közhasznú munkavégzés és helyettük létrejött az egységes közfoglalkoztatás új rendszere, a közfoglalkoztatás jogintézménye. A kormány szándéka szerint a közfoglalkoztatási intézményrendszer legfontosabb feladat a tartósan munkanélküliek aktívizálása és annak megakadályozása, hogy a munkájukat újonnan elveszített álláskeresők tekintetében bekövetkezzen a munka világtól való elszakadás folyamata. A közfoglalkoztatási jogviszony keretében a munkajövedelem magasabb a szociális jutatásoknál, azonban alacsonyabb, mint az elsődleges munkaerőpiacon megállapított legkisebb munkabér összege.

Kisbajcsón a közfoglalkoztatás keretében 5 fő áll alkalmazásban 2021-ben, akinek feladata a településen a közterületek, valamint az önkormányzat által fenntartott intézmények rendjének rendben tartása, a helyben szokásos módon a levelek kihordása, hirdetmények, plakátok, szórólapok kifüggesztése.

2022-ben és 2023-ban a helyi adatok szerint 2 fő közfoglalkoztatott dolgozik az önkormányzat alkalmazásában.

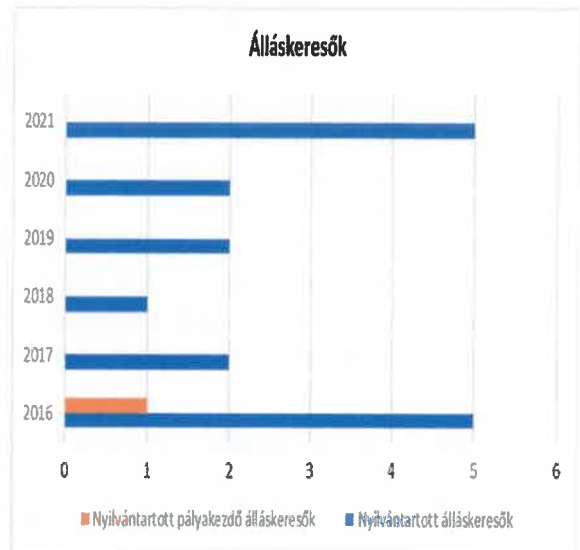
- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Kisbajcsón a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélye biztosított a mobilitási és az információ elérésének szempontjából is. A közlekedés a megyeszékhelyre és a környező településekre biztosított, a lakosság nagy arányban Győrben dolgozik. Az autóbusz menetrend a reggeli és délutáni órákban figyelembe veszi a munkarendet, de sokan autóval vagy busszal mennek Győrbe. A település életét befolyásoló tervezett beruházásokról a település honlapján biztosítunk információt az érdeklődőknek.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nincsenek a településen, erre Győrben van csak lehetőség, illetve képzéseken is csak Győrben tudnak részt venni az érdeklődők.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	2	0
2017	1	0
2018	2	0
2019	5	1
2020	7	0
2021	4	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Kisbajcsi Közös Önkormányzati Hivatal a munkanélküliek tájékoztatása, elhelyezkedéshez való hozzásegítése, közfoglalkoztatása érdekében rendszeres kapcsolatban áll és együttműködik az illetékes munkaügyi központtal.

A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat családsegítője a helyben szokásos módon tájékoztatja a lakosságot, ha munkaerő-piaci szolgáltatással kapcsolatos programról, pályázatról, képzési lehetőségekről van tudomása.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A közfoglalkoztatás folyamatos a településen. Emellett azonban erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre releváns adat.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk. A kevés munkanélküli miatt a jelenség nem mérhető.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Kisbajcson a falu központjában a hivatal és környékén működik az ingyenesen bárki számára elérhető wifi hozzáférés. Egyéb adat nem áll rendelkezésre.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladati élesen elválasztásra kerültek.

Kisbajcs településen a Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2015 (II.23.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és egyéb szociális ellátások helyi szabályairól rendelkezik, valamint a Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2021.(XI.30.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól, Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2022.(X.27.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 12/2021.(XI.30.) önkormányzati rendelet módosításáról és a Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2023. (IX.1.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 12/2021. (XI.30.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló helyi rendeletek szabályozzák a helyben nyújtható támogatási formákat.
A szociális ellátásokkal kapcsolatos ügyekben a polgármester és a helyi képviselő testület jár el.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	2	0,31%	2	100,00%
2017	1	0,16%	0	0,00%
2018	2	0,32%	1	50,00%
2019	5	0,79%	3	60,00%
2020	7	1,10%	3	42,86%
2021	4	0,60%	3	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatokból jól látszik, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma alacsony a településen és évről évre csökkenő tendenciát mutat. Az álláskeresési ellátásban részesülők száma is stagnál a településen.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	2	100,00%
2017	0	0,00%	1	115,00%	0	0,00%
2018	0	0,00%	0	4,00%	1	50,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	3	60,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	3	42,86%
2021	0	0,00%	0	0,00%	3	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás az aktív korú, hátrányos munkaerőpiaci helyzetben lévő személy ellátása. A táblázatban is jól látható, hogy az elmúlt években nem volt olyan személy aki, ezen támogatásban részesült volna.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

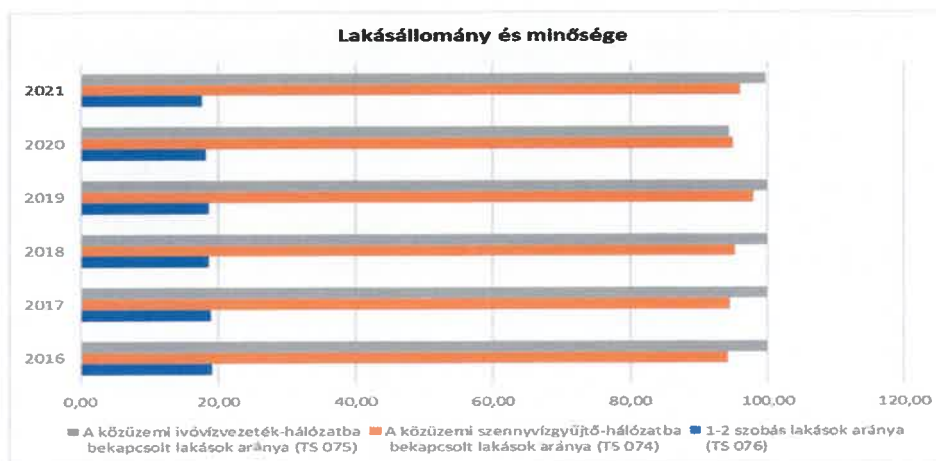
A fenti táblázat azt jelzi, hogy az adott településen az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást havonta átlagosan mennyien vették igénybe a településen. Jogosult az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel és a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani. a jogosultság megállapítása a kérelmező lakóhelye szerinti illetékes Járási Hivatal hatáskörébe tartozik. Ebben az ellátásban a településen egy személy sem részesült a rendelkezésre álló adatok szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TS 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	293	5	17,06	19,11	94,20	100,00
2017	296	3	10,14	18,92	94,59	100,00
2018	300	4	13,33	18,67	95,33	100,00
2019	301	1	3,32	18,60	98,01	100,00
2020	319	18	56,43	18,18	94,98	94,36
2021	323	5	15,48	17,65	95,98	99,69

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Kisbajcs település 2 bérlakással rendelkezik, az egyik az orvosi rendelő mellett található, a másik pedig a körzeti megbízotti iroda feletti bérlakás

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat szociális bérlakással nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az Önkormányzatnak nincs ilyen ingatlana.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	13	243
2018	16	190
2019	15	197
2020	17	172
2021	40	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2021.(XI.30.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól szabályozza a rendkívüli települési támogatásban részesíthetők körét. Rendkívüli települési támogatás állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére. Benyújtható elemi kár, vagy nem várt többletkiadás esetén, így akik korábban lakásfenntartási támogatásban részesültek, azok most rendkívüli települési támogatást igényelhetnek, amely meghatározott időszakra havi rendszerességgel is nyújtható. Így, ha olyan rászoruló személy van a faluban, aki a lakásfenntartással kapcsolatos terhei miatt szorul átmenetileg segítségre, annak a támogatás ezen formája megfelelő lehet.

f) eladósodottság

Nem állnak rendelkezésre adatok ezzel kapcsolatosan a településen.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen komfort nélküli lakásról nem tudunk, a lakások vezetékes ivóvízzel, árammal, csatornával ellátottak.

A településen mindenki számára rendelkezésre állnak a közszolgáltatások, illetve a közösségi közlekedéshez is hozzáférnek a lakosok, a buszmegálló minden lakott területen megközelíthető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen szegregátumok, telepek kialakulása nem jellemző, tehát mint társadalmi probléma nem jelentkezik, így a 3.5 fejezet a-c pontjai nem relevánsak.

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	0	11	3,85
2018	1	0	0	0	9	3,08
2019	1	0	0	0	12	2,68

2020	1	0	0	0	12	4,00
2021	1	0	0	0	10	3,08

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az egészségügyi alapellátás biztosított a településen:

- háziorvos
- védőnői ellátás

A települési önkormányzat képviselő testülete, a település lakosság számára tekintettel felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki.

Az egészségügyi alapellátáson belül az orvosi rendelőben hetente kétszer hétfői és szerdai napokon több óra időtartamban van orvosi ellátás (külön gyermekorvos nincs). A háziorvosi praxis rentábilisan csak úgy lehet ellátni, hogy Nagybajcs, Vének, Vámoszabadi településeken is rendel az orvos, mivel Kisbajcs lakosság száma nem volna önmagában elegendő. A gyermekorvosi ellátás Győrben történik.

A fogorvosi alapellátást és az egészségügyi szakellátásokat, így a kórházi ellátást, a sürgősségi ellátást, valamint a prevenció szűrővizsgálatokat szintén a közeli, 14 km-re lévő megyeszékhelyen, Győrben végzik el.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A koragyermekkor kötelező szűréseket a gyermekorvos, a fogorvos és a védőnő folyamatosan végzik.

A prevenció és szűrőprogramok, mint például a látás és hallás vizsgálat, tüdőszűrés, nőgyógyászati, onkológiai vizsgálatok Győrben érhetőek el. A település fontosnak tartja a szűréseken való részvételt, a helyi programokon vérnyomás mérés, cukor mérés a védőnő közreműködésével történnek, de emellett igyekszünk feltérképezni a rendelkezésre álló lehetőségeket és a településen élőket ösztönözni a minél gyakoribb szűrővizsgálatokon való részvételre és helyben ilyen rendezvények szervezése is kiemelkedően fontos cél.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Kisbajcs településen ilyen ellátás nincs, ezen ellátásokhoz való hozzáférés Győrben elérhető.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Nagybajcs településen működő étterem biztosítja az iskola és az óvoda, bölcsőde számára az étkeztetést, figyelembe véve az egészséges táplálkozás szempontjait.

Szünidei- és nyári étkeztetés az igényeknek és a feltételeknek megfelelően biztosított a településen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen élő gyerekek a helyi iskolában részt vehetnek különböző sport edzéseken, például judo, karate, modern tánc, foci edzés.

A településen van játszótér, sportpark, amit használhatnak az itt lakók. Lehetőség van a szomszéd településen lovagolni. A településen a Duna és a Szavai csatorna közelsége miatt, a folyó adta lehetőségek is kihasználhatóak, mint például horgászat, evezés stb.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Kisbajcs mellett Nagybajcs és Vének településeket látja. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait az Intézmény családsegítője személyes segítő kapcsolat keretében, tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Általános szolgáltatások:

- információ nyújtás: általános vagy célzott (személyre, helyzetre szabott) tájékoztatás ellátásokról, szolgáltatásokról, azok tartalmáról, hozzáférés módjáról
- ügyintézésben segítségnyújtás (kérvények, beadványok), érdekképviselés
- szociális segítő munka: tervezett segítő folyamat, a mindennapi életvezetési segítségnyújtásra összpontosuló szolgáltatásokkal, tanácsadásokkal, segítő beszélgetésekkel, valamint családlátogatásokkal
- szociális integrációs szolgáltatások
- adomány közvetítés

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Nem áll rendelkezésre erre vonatkozóan adat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A településen az egyenlőség elve érvényesül a szolgáltatásokhoz való hozzájutás terén. Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére az Önkormányzathoz panasz nem érkezett. Az emberek toleránsak egymás iránt.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az önkormányzat szociális támogatásként minden évben biztosít szociális tűzifát, valamint a BURSA Hungarica Ösztöndíj Programhoz nyújtott támogatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	75	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi lakosság számára évente több rendezvény megszervezésével igyekeznek színesebbé tenni a község mindennapjait, erősítve ezzel az összetartozás érzését. A civil szervezetek rendszeresen találkoznak az IKSZT termében, Polgármesteri Hivatal épületében. Lehetőség van az IKSZT termében különböző programok, rendezvények megszervezésére is. Minden évben megrendezésre kerül a Hagyományos Falusi Disznóvágás februárban, a Falunap júniusban, Nyárbúcsúztató szeptemberben, Idősek napja, Adventi vásár gyertyagyújtással egybekötve és a Mikulás. Emellett több kisebb program, tábor van a gyerekeknek is az év folyamán.

A község honlapja www.kisbajcs.hu, illetve a közösségi oldala, amiken keresztül a település fontos eseményei, hírei eljutnak az állampolgárok, vállalkozók felé.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen a közösségi együttélés békés, néha előfordulnak konfliktusok, mint minden településen, de ezek általában nem csoportokat érintenek, hanem egyének közötti konfliktusok, gyorsan megoldódnak, beavatkozást nem igényelnek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi civil szervezetek munkájukkal is enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség sok, a településen élő magánemberben jelen van. Napjainkban egyre inkább középpontba kerül az önkéntes munka, mint a szolidaritás és a megkülönböztetésmentesség kifejeződésének egyik legfontosabb formája. Az önkéntesség jelentősége kettős: egyrészt hozzájárul a társadalom kohéziójához, másrészt magukat az önkénteseket is segíti készségeik fejlesztésében és személyes fejlődésükben. Az Önkéntes programok egyrészt lehetőséget nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken - oktatás és a szociális ellátás témakörében- másrészt

hozzájárulnak a hazai önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez is. A településen jellemző, hogy a magánemberek szívesen segítenek, ha önkéntes munkáról van szó.

Az elmúlt években a Kisbajcsi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat családsegítője karácsony közeledtével élelmiszer adománygyűjtést szervezett, melyhez szívesen adakoztak a településen élő vállalkozók, magánszemélyek, hogy ezzel is szebbé varázsolják a nehezebb helyzetben élő családok számára az ünnepeket.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen erre vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen működik a Baráti Kör.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A település roma nemzetiségi önkormányzattal nem rendelkezik, ezért az erre vonatkozó részek nem relevánsak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység egyik oka a tartós munkanélküliség. A tartós munkanélküliek aránya regisztrált munkanélküliekhez bár nem magas, de fontos számukra a munka világától való teljes elszakadás megakadályozásának egyik sikeres eszköze a közmunka programba való csatlakozás biztosítása.	Közmunka program folytatása.
A prevenció szolgáltatások ismeretének hiánya, rossz egészségi állapot.	Szűrőprogramok szervezése helyben, évente egészségnap megszervezése. Egészséges életmód megismertetése.
Családi szociokulturális hátrányok a szegénységgel érintett családoknál-pénzkezelési, adósság kezelési tanácsadás, az elérhető támogatásokhoz való hozzáférés segítése, adekvát szolgáltatási formába történő segítés.	Felmérés az érintettek köréről. Családsegítés keretében életvezetési, pénzkezelési, adósságkezelési tanácsadás, az elérhető támogatásokhoz való hozzáférés segítése, adekvát szolgáltatási formába történő közvetítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Már a születésünk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk bele, hazánk melyik térségébe, kis vagy nagy településen, kisvárosban, vagy nagyvárosban.

Az ENSZ Közgyűlése – mintegy 10 év előkészítő munka után – **1989. november 20-án** fogadta el a Gyermekjogi Egyezményt. Ez azóta a Gyermekjogok Világnapja. Az egyezmény összefoglalja azoknak a jogoknak a minimumát, amelyeket minden államnak biztosítania kell a gyermekek számára, így a gyermekek életben maradását, fejlődését, védelmét és a társadalomban való részvételét biztosító jogokat.

Magyarország Országgyűlése 2007. május 31-én elfogadta a “Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 (továbbiakban: Stratégia) szóló 47/2007. (V. 31.) Országgyűlési határozatot. a program fő célja a gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyerekekre kell nagyobb hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 39. § (1) bekezdése értelmében gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	452	456	908	49,78%	50,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	3,41%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	79	78	157	8,70%	8,59%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	11	25	1,54%	1,21%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	1	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	10
2020	0	15
2021	0	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2022-es adatok alapján a településen 215 0-18 éves kiskorúgyermek él, ami a település teljes lakosságának körülbelül a 23 %-a, vagyis arányuk viszonylag magas.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szól 1997. évi XXXI .tv. 68. §-a tartalmazza a védelembe vétel legfőbb szabályait. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

Kisbajcon működik Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat. A családsegítő jó és szoros kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszer tagjaival, családokkal.

Kisbajcs településen az elmúlt évek során védelembe vett gyermek nem volt. Két családot gondoz a családsegítő alapellátás keretében történő szociális segítő tevékenység keretében a családsegítő, ahol 10 kiskorú gyermek van.

Nevelésbe vett gyermek egy van a településen, akinek intézményi elhelyezése továbbra is fennáll, mivel a család életkörülményeiben jelentős változás azóta sem következett be. Rendszeres a szociális segítőmunka keretében gondozott családok, személyek ügyében a velük kapcsolatban álló más intézményekkel, jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolattartás. A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

A család és gyermekjóléti szolgálat feladatai: A feladatok négy tárgykör köré csoportosíthatók:

- tájékoztatás nyújtása
- szociális segítőmunka
- szolgáltatások, ellátások közvetítése
- adminisztrációs tevékenységi kör.

A településen óvoda és bölcsőde, iskola működik.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	7
2018	11
2019	9
2020	10
2021	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2022-ben is 10 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben a településen. A települési önkormányzat jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása. Az ellátásra való jogosultság feltételeiről – egy főre jutó családi jövedelem és vagyon mértéke- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolás, hogy a gyermek – kiskorú, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorú – szociális helyzet alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetésre,
- a szünidei gyermekétkeztetésre
- más jogszabályokban meghatározott kedvezményeknek az igénybevételére
- évente két alkalommal pénzbeli juttatásra meghatározott alap-, vagy emelt összegű támogatásra.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	0	2
2017	2	0	2
2018	2	1	3
2019	2	1	3
2020	1	0	1
2021	2	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részesülnek ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkezésben.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Kisbajcs településen nem rendelkezünk ilyen adattal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem rendelkezünk ilyen adattal a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kisbajcs településen nincs szegregált lakókörnyezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen 1 védőnő van. A védőnő heti rendszerességgel, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő Kisbajcs, Nagybajcs, Vének Vámoszabadi településeket látja el.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kisbajcs Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe, Nagybajcs Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe, Vámoszabadi Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe, és Vének Község Önkormányzatának teljes közigazgatási területe egy egyes háziorvosi körzetet alkot területi ellátási kötelezettséggel.

A háziorvos Kisbajcs településen minden héten két nap hétfői és szerdai napokon tart rendelőt. Szakorvosi ellátást a betegek legközelebb Győrben tudnak igénybe venni.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott Kisbajcson, valamint Győrben van lehetőség ilyen ellátás igénybevételére.

A speciális igényű gyermekek ellátásaival kapcsolatos információkat elsősorban az egészségügyi, szociális és oktatási területen dolgozók nyújtják az abban érintettek részére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 1 fő családsegítő munkatárssal működik egyszemélyes szolgálatként.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.

2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kisbajcs településen óvoda, bölcsőde és iskola is működik.

Az óvodába a 2022-es évben összesen 50 gyermek jár (2021.: 47 gyermek), 3-4 év közötti 16 fő (2021.: 23 fő), 4-5 év közötti 19 fő (2021.: 18 fő), 5 év feletti 15 fő (2021.: 6 fő).

Fiúk száma: 21 fő (2021.: 21 fő), a lányok száma: 29 fő (2021.: 26 fő).

A bölcsőde 2022. szeptember 1-én nyitott az adatok azóta vannak nyilvántartásban.

A bölcsődébe járó gyermekek száma 9 fő (fiú: 4 fő, lány: 5 fő).

f) gyermekvédelem;

A Kisbajcsi Családsegítő Gyermekjóléti és Szolgálat látja el a gyermekvédelmi feladatokat. Kisbajcs településen heti 3 alkalommal van ügyfélfogadás, de igény szerint telefonos egyeztetést követően más időpontban is történhet ügyfélfogadás, családlátogatás.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás célja, hogy a társult településeken a szociális vagy mentálhigiénés problémák kezelése, feltárása megoldásra kerüljön.

Figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek: életkörülményeit és szociális helyzetét, gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét, a gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszert működtet a családok segítése érdekében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39. §- a értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi, lelki egészségének,
- családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,
- illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. § - a értelmében családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők utánpótlását biztosító eszményes feladatokat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzet esetén a faluház épületének ajtájára kihelyezett krízis telefonszám hívható, valamint a település a szociális rendeletében biztosított ellátásokat tudja nyújtani a krízishelyzetbe került családoknak/személyeknek.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. Kisbajcon van játszótér, sportpark.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A település oktatási, nevelési intézményt tart fenn önállóan. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek kaphatnak

gyermekétkeztetést az iskolában, óvodában. Szünidei gyermekétkeztetésre egy család esetében volt igény a tavalyi év során Kisbajacson.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen nincs eltérő kultúrájú gyermek.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A település önkormányzatához ilyen adat nem érkezett.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A család és gyermekjóléti szolgálat koordinálásával megvalósuló gyakori ételmisszer-, ruha-, és egyéb adományok osztása, mint hátránykompenzáló és a rászorulókat előnyben részesítő természetbeni juttatás, ami nagyban hozzájárul a juttatásban részesülők helyzetének javításához.

A minden évben pályázati keretből beszerzett szociális célú tűzifa támogatás kiosztása, hiszen a szociális rendeletben kerül szabályozásra, hogy a meghatározott szempontokból hátrányos helyzetű ügyfeleket/kérelmezőket a kérelmek elbírálásakor előnyben részesítik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	40	0	0,00
2017	36	0	0,00
2018	41	0	0,00
2019	39	0	0,00
2020	42	0	0,00
2021	47	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	4	2,13
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	7	3,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0

2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Kisbajcon nem volt hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek a jogszabályi feltételek kritériumait figyelembe véve.

A 2022/2023 – es tanévben Kisbajcon tanuló diákok száma 245 fő volt, alsó tagozatos 142 fő, felső tagozatos 103 fő (2021/2022 – es tanévben Kisbajcon tanuló diákok száma 251 fő volt, alsó tagozatos 139 fő, felső tagozatos 112 fő). Az iskola által hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma 6 fő, veszélyeztetett helyzetűnek ítélt tanulók száma: 0 fő (2021/2022- es tanév: 6 fő).

A speciális nevelésű igényű gyermekek és egyéb nehézségekkel küzdő gyermekek oktatása a hagyományos általános iskolai kereteken belül a kisbajcsi általános iskolában megoldott. A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások, mint például a gyógypedagógusok és logopédia Kisbajcon, mind az általános iskolában, mind az óvodában elérhető.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	48	1	40	0	0	20
2017	n.a.	2	48	1	36	0	0	18
2018	n.a.	2	48	1	41	0	0	21
2019	n.a.	2	48	1	39	0	0	20
2020	n.a.	2	48	1	42	0	0	21
2021	n.a.	2	48	1	47	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	23,50	74,47
2017	0	8	1	24,38	72,82
2018	0	8	1	24,75	73,23
2019	0	8	1	24,88	71,86
2020	0	9	1	22,56	71,92
2021	0	9	1	23,00	71,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	24

2017	24
2018	15
2019	20
2020	23
2021	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen óvoda, bölcsőde és iskola működik.

Kisbajcsón az óvodában, bölcsődében és az iskolában is elérhető 1 fő gyógypedagógus és 1 fő logopédus. A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások biztosítottak.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok. Az önkormányzat felé nem érkezett ilyen jellegű jelzés.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A kisbajcsi általános iskolában a tanulók eredményességének egyik mutatószáma a versenyeken való részvételek, illetve azok eredményei. Az iskola a tanulmányi versenyeken jól szerepel.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A család és gyermekjóléti szolgálat koordinálásával megvalósuló gyakori ételmisszer-, ruha-, és egyéb adományok osztása, mint hátránykompenzáló és a rászorulókat előnyben részesítő természetbeni juttatás, ami nagyban hozzájárul a juttatásban részesülők helyzetének javításához.

A minden évben pályázati keretből beszerzett szociális célú tűzifa támogatás kiosztása, hiszen a szociális rendeletben kerül szabályozásra, hogy a meghatározott szempontokból hátrányos helyzetű ügyfeleket/kérelmezőket a kérelmek elbírálásakor előnyben részesítik.

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Tanoda, Biztos kezdet gyerekház nem működik a településen, arra vonatkozóan, hogy valaki igénybe venne ilyen szolgáltatást más településen nem áll rendelkezésre adat. A család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma együttműködési megállapodás

keretében a településen 10 fő. Szünidei gyermekétkeztetésben 2021-ben és 2022-ben is 8 fő gyermek részesült.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek felügyeletének és szabadidejük értékes eltöltésének biztosítása a nyári szünidő teljes idejére nagy terhet ró minden dolgozó családra, különösen igaz ez azokra a családokra, akik nehezebb anyagi körülmények között élnek és /vagy nagyszülői segítségük nincs, esetleg egyedülállóként nevelik gyermeküket. A probléma generális, hiszen a „kallódás” negatív hatással lehet a gyerekekre.	Szünidei programok szervezése: ingyenes vagy a családok részéről alacsony anyagi hozzájárulást igénylő szervezett tematikus nyári, őszi táborok, napközis programok kínálatának bővítés.
Biztonságos közlekedés biztosítása.	Járdák felújítása, kerékpárút építése
Egyre több gyermek szenved tanulási, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége.	Mozgásfejlesztő programok

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfikkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén
- szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

Az EU-ban a részmunkaidős foglalkoztatás népszerű a nők körében, míg Magyarországon ez a foglalkoztatási forma sajnos még nem olyan elfogadott. Ennek következtében sok tanuló, anya és idős nő esik el a munka lehetőségétől.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen

	(TS 033)	(TS 034)	%
	%	%	
2016	0	0,67	0,34%
2017	0	0,33	0,17%
2018	0	0,66	0,33%
2019	0,31	1,34	0,83%
2020	1,22	0,99	1,11%
2021	0,88	0,32	0,60%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0	n.a.
2017	100	100
2018	0	n.a.
2019	0	n.a.
2020	0	n.a.
2021	25	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	2	0
2017	1	0
2018	2	0
2019	5	1
2020	7	0
2021	4	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblákból megfigyelhető, hogy a lakosságszámhoz viszonyítva csekély a településen nyilvántartott álláskereső és a pályakezdő álláskeresők száma még alacsonyabb, nem jellemző a településen.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. A járási munkaügyi központ által szervezett rendszeres képzésekről, segítő programokról és egyéb képzési lehetőségekről a látóköriünkbe kerülő rászorulókat tájékoztatjuk. A táblázatból jól látható, hogy a településen a munkanélküli nők és férfiak aránya közel azonos volt az elmúlt évek során. Arra vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat, hogy a munkanélküli nők közül hány fő és milyen végzettséggel rendelkezik. Azonban valószínűleg a munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adataink, hogy a munkanélküli nők milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. Amennyiben ilyen lakos kerülne a látókörünkbe, őket tájékoztatjuk a képzési és átképzési lehetőségekről, azok helyéről, idejéről.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen ilyen esetről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz való hozzáférés.

A Gyvt. alapján a gyermekek napközbeni ellátásának formái – gyermekek életkorának megfelelően:

- a bölcsődei ellátás,
- mini bölcsőde,
- munkahelyi bölcsőde,
- családi bölcsőde,
- a napközbeni gyermekfelügyelet.

A szülők helyben vagy Győrbe viszik a gyerekeket óvodába, bölcsődébe. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy az anya újbóli munkába állása után, mivel más településen talált állást, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába, bölcsődéjébe íratta.

A jogszabályi környezet változásai magával hozzák a változás lehetőségét is.

A védőnő heti rendszerességgel, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő Kisbajcs, Nagybajcs, Vének, Vámoszabadi településeket látja el.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsőde 2022. szeptember 1-én nyitott az adatok azóta vannak nyilvántartásban. A bölcsődébe járó gyermekek száma 9 fő (fiú: 4 fő, lány: 5 fő).

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadását, a védőnői szolgálaton kívül a család-, és gyermekjóléti szolgálat segíti. A védőnő a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi, segítséget nyújt a családi-, szociális jutatások megismerésében és az ezek igényléséhez szükséges nyomtatványok kitöltésében. A családtervezés azonban még ma is sok esetben gondot, problémát jelent a szociálisan hátrányos helyzetűek körében.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, amelynek értelmében:

- a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeinek elősegítése a fogamzás előtti gondozás és genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása) eszközeivel,
- megismertetni az egyénnel azokat a családtervezési ismereteket – ideértve a terhességmegszakítással járó veszélyeket is – és fogamzásgátló módszereket, amelyekkel megtervezhetik és elősegíthetik utódaik fogantatását a kívánt számban és időben, hogy a gyermekek minél jobb egészségi állapotban születhessenek meg,

- a nők biológiai sajátosságaihoz igazodó, fokozott védelmükhöz szükséges összetett megelőzési tevékenység, ideértve a fogamzóképeség előtti, a termékenységi ciklusok közötti, valamint a fogamzóképes kor utáni egészségvédelmet.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl.: szexuális jellegű viselkedések) is a büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Kapcsolati erőszak terén 2020-tól a helyi jegyző, mint családvédelmi koordinációs szerv működik.

A települési önkormányzat jegyzője – családvédelmi koordinációért felelős szervként – a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja, tájékoztatást ad a bántalmazottnak:

- a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről,
- a bántalmazottat megillető jogosultságokról,
- a család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerről és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, továbbá a hamis vád következményeiről.
- az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről, ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A bántalmazott kérelmére gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

A bántalmazó a jegyző külön időpontban hallgatja meg és tájékoztatást ad részére:

- a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről,
- az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről, ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A jegyző a személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe foglalja és – a bántalmazott akaratának figyelembe vételével – megteszi a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzés vagy megszakítása érdekében. Az eljárásáról és feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXIII. törvény 2. § (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha a hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik.

A jogszabályban meghatározott intézményeken túl más is tehet jelzést, maga a bántalmazott is.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik, csak Győrben a Szent Cirill és Method Alapítvány Gyermekek és Családok Átmeneti Otthona. Probléma esetén a Kisbajcsi Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat családvédelmi szolgálatához lehet fordulni, a településen jó látható helyen kihelyezésre került a krízistelefonszám, amely munkaidőn kívül krízishelyzetbe került személyeknek, családoknak nyújt segítséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

A településen a nők helyi közéletben betöltött szerepe alacsonynak mondható. A képviselő testületben egy nő testületi tag van. A közös hivatal jegyzője nő, valamint a közös hivatal ügyintézői is nők. Végeken a döntéshozatali folyamatokban is képviseltetik magukat nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők foglalkoztatásával kapcsolatos problémák az életünkben fokozottabban jelen vannak. A gyermekvállalás, a családi szerepek összeegyeztetése a munkavállalással nehezebben történik. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák azonban nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

A nőket Végeken társadalmi problémaként a nőket általánosságban érintő társadalmi problémák érintik. Győrben viszonylag széles a betölthető álláshelyek palettája.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekes anyukáknak kevés olyan tere van, ahol ismerkedhetnek az óvoda megkezdése előtt egymással, közösségi életet élhetnek hasonló korú gyermekek szüleivel szervezett keretek között, megoszthatnák egymással tapasztalataikat. Erre megoldás lehetne egy igény szerinti rendszerességgel megszervezett, különböző témákra épülő klub, melynek tagjai bővíthetnek akár a nagyobb gyerekek anyukáival.	Helyi anyukák számára közös érdeklődésen alapuló klub szervezése a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki feltöltődés lehetőségének biztosítása érdekében, egészségfejlesztési programokkal tarkítva (pl.: előadások különféle témákban)
A kisgyermeket nevelő, munkába visszatérő édesanyúknak sokszor gondot okoz, hogy a munka mellett a gyermekfelügyeletet nem, vagy csak részben tudják megoldani.	Az óvoda és bölcsőde részéről igényfelmérés a szülők körében az óvoda nyitva tartásáról, majd a kiértékelés után a szükséges módosítások végrehajtása.
A fiatal édesanyúk és szülők részére nincs olyan szabadtéri hely, ahol összeülhetnek, beszélgethetnek, közösséget építhetnek.	Nyitott, fedett filagória kialakítása a falu központi részén, ahol szabadon össze tudnak jönni és ismerkedni, közösséget építeni a fiatalok, gyerekek, nők és a település lakói.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben külön nevesíti és tiltja az életkor alapú diszkriminációt. Az Országgyűlés a 81/2009. (x.2.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi nemzeti Stratégiát 2009-2034-ig terjedő időszakra. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia meghatározza a fejlesztendő területeket, a benne foglaltak komplex gyakorlati végrehajtásának megvalósítását. A Stratégia célja hosszú távon biztosítani, hogy időben és megfelelő módon tudjunk felkészülni az idősödéssre, hogy az idősök minél tovább tudjanak aktívak és függetlenek maradni.

Az idős korúakat az egyes társadalmak egymástól különbözően definiálják.

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kisbajcs vonatkozásában az öregségi index, amely a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja, 2021-ben 77,65 % volt, ami kedvező változás a korábbi évekhez képest, a százalékos adatok folyamatos csökkenést mutatnak.

Megállapíthatjuk, hogy a településen a születések száma évről évre növekszik, egyre több az új, fiatal beköltöző, akik a településen alapítanak családot.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	119	138	86,23%
2017	125	149	83,89%
2018	126	155	81,29%
2019	134	157	85,35%
2020	132	168	78,57%
2021	139	179	77,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2022-ben 0-14 éves korosztály 164 fő volt, a 65 év feletti lakos 145 fő volt.

Magyarországon a férfiak és a nők öregségi nyugdíjkorhatár egységes lett, viszont a nők számolhatnak a 40 éves korengedménnyel.

A nyugdíjazás alapvetően változtatja meg a családot, egyén életét. Csökken a jövedelem, amely anyagi gondokhoz vezethet, a társas kapcsolatok beszűkülnek.

Ahogy az a táblázatban is megfigyelhető a nyugdíjas nők száma közel másfélszer annyi a településen, mint a férfiaké.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	74	112	186
2017	80	120	200
2018	76	120	196
2019	72	122	194
2020	72	122	194
2021	73	119	192

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjserű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	1	61	91	1	3	n.a.
2017	2	1	66	100	1	3	0
2018	2	1	62	101	1	2	0
2019	4	1	56	102	1	2	0
2020	3	1	57	102	1	2	0
2021	2	0	58	99	1	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		2	1	2	5	7
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	1	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	14,29%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	1	1	0
	%	50,00%	0,00%	0,00%	20,00%	14,29%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	1	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	50,00%	20,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	0	0	2	0
	%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	28,57%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	0	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon jók. A 3.2.2 táblázatban is jól látható, hogy az elmúlt években az 55 év feletti korosztályban 1, 2 főt leszámítva nem volt regisztrált munkanélküli a településen. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélyei rosszabbak, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen a 2 ipari parkban működő cégek biztosítanak munkahelyet az idősebb és a fiatalabb korosztály számára is.

A tevékeny idősor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző. Az egészséges, fiatalos nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységet (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre helyben igen kevés lehetőség van. Sokan segítenek az unokák nevelésében, így támogatják a fiatalokat. Nyugdíjas klubba járnak, amely helyben működik a településen. Az összetartó közösségi kapcsolatok következményeként az idős korosztály tagjai szoros kapcsolatot tartanak fent egymással. Mindemellett sokan olvasással, tv nézéssel, kertészkedéssel töltik az idejüket.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az életkor miatti hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatásban a legszembetűnőbb. Hazánkban 50 év felett kevés az esély arra, hogy valaki pályázat útján elnyerjen egy állást, így fontos, hogy rendelkezzen kapcsolati tőkével.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősorok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden lakója részére így az idősorúak részére is biztosított. A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Győrben van.

A településen falugondnoki szolgálat működik, amely feladatellátásával igyekszik segíteni a mindennapokban az idősebb lakosságot. Az elérhető szolgáltatásokról, támogatásokról a Kisbajcsi Családsegítő és Gyermekejélési Szolgálat családsegítője tud felvilágosítást adni, illetve az önkormányzat kommunikálja a lakosság felé.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	119	0	0	0
2017	125	0	0	0
2018	126	0	0	0
2019	134	0	0	0
2020	132	0	0	0
2021	139	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A település rendezvényeinek szervezésénél mindig figyelembe veszi az önkormányzat a különböző korosztályok, így az idősök igényeit. A településen megszervezésre kerülő rendezvények lebonyolításában, vendéglátásban kiveszik részüket a nyugdíjas klub tagjai is. Nagyobb kulturális eseményekre (pl. színház) Győrbe kell utazni.

c) idősök informatikai jártassága;

Erre vonatkozóan nem rendelkezik a település önkormányzata adatokkal, de feltételezhető, hogy az idősök nagy része nem tudja kezelni a számítógépet. A településen nincs lehetőség pl. nagyinet program indítására, egyelőre nincsenek meg a szükséges tárgyi/infrastrukturális feltételek.

d) a generációk közötti programok.

A Kisbajcon megrendezésre kerülő önkormányzati programok általában széles generációt céloznak. Az idősök napján is igyekeznek az önkormányzat olyan műsorról készülni, ahol minden generáció képviselteti magát, óvodások, iskolások.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb, de még tette kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozognak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idős emberek gyakran válnak bűncselekmények áldozatává, kerülnek kiszolgáltatott helyzetbe, egyre nagyobb számban követnek el trükkös lopásokat.	Bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése az idősök körében: Idősök áldozattá válásának megelőzése a rendőrség közreműködésével történő tájékoztatás és figyelemfelhívás útján.
Probléma a mopedes, gyalogos biztonságos közlekedés.	Járdák felújítása, külterületi, lakott utak rendbetétele.
Sok a magányos idős, akik nehezen mozognak ki otthonukból, kevésbé nyitottak a közösségi programokra. Elmagányosodás	A településen élő idős emberek számára közösségi programok szervezése. idősök klubjának és a kirándulásoknak a megszervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Egy társadalom fejlettségének alapvető fokmérője, hogy miként viszonyul a fogyatékkal élő polgáraihoz, mennyiben veszi figyelembe döntései során azoknak az érdekeit, szempontjait, akik valamilyen hátránnyal kénytelenek élni.

A hazai jogszabályok területén a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (Fot.) tekinthető alapidokumentumnak.

E törvény 4.§ a) bekezdése meghatározza a fogyatékos személy fogalmát. Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Kisbajcs településen a táblázat adataiból megfigyelhető, hogy a megváltozott munkaképességű személyek száma stagnálást mutat. Létszámukat tekintve a nők száma magasabb, közel duplája a férfiakénak.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	6	16	22
2017	7	15	22
2018	7	14	21
2019	7	15	22
2020	8	15	23
2021	8	14	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen nincs megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatására alkalmas munkahely.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A településen nincs olyan munkahely, amely kifejezetten megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékkal élő embereket foglalkoztatna. Ilyen munkahelyek Győrben vannak. Arra vonatkozóan, hogy valakit fogyatékossga miatt nem alkalmaztak volna, nem áll rendelkezésre releváns adat.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkáltató a fogyatékos személy munkájához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

Arra vonatkozóan, hogy valakit fogyatékossga miatt nem alkalmaztak volna, nem áll rendelkezésre releváns adat.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre olyan mérhető statisztikai adatok, amelyek alapján reális képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A csoport esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a jövőben szükséges egy olyan átfogó felmérés elvégzése, amelyből kitűnik a településen fogyatékossgal élő személyek száma, jellemzői, problémái. Ezt követően a feladat olyan környezet működtetése, hogy a fogyatékossgal élő személyek is egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi élet valamennyi területén.

Helyi szinten ilyen programok nincsenek. Győrben működik Támogató Szolgálat, a győri Család- és Gyermejjóléti Központban Információs és Koordinációs Pont.

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik.

Ellátási formák, amelyek a jogszabályok által biztosítottak a fogyatékkal élő személyek számára:

- fogyatékossgai támogatás
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai
- rokkantsági járadék

- közlekedési kedvezmény
- parkolási igazolvány

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, támogatott lakhatás, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen korai fejlesztésre, rehabilitációs foglalkozás igénybevételére a korábbi években nem volt lehetőség, a 2023-as év júniusától a Gyermekrehab szolgáltatásait van lehetőség igénybe venni a településen, ami a piaci alapon igénybe vehető ellátás, költségvonzata viszonylag magas. Jellemző a szakember hiány és ezáltal a szolgáltatások igénybevételénél is magas a várakozási idő.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A faluház épületében működik az orvosi rendelő és a hivatal is, illetve itt tartják a közösségi rendezvényeket, de az épület nem akadálymentes, nincs kommunikációs akadálymentesítés sem.

Parkolás nem okoz gondot, a mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyek kialakítása megtörtént.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítettsége részben megoldott a településen, ezért az ilyen irányú fejlesztések kiemelt fontosságúak.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Kisbajcon nincs fogyatékossgal élő személyt alkalmazó munkahely.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi terek részben vagy egyáltalán nem akadálymentesítettek.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok számára rendelkezésre álló szolgáltatások nincsenek a településen, nincsen fogyatékosok nappali intézménye sem. Ilyen ellátás Győrben vehető igénybe. A mozgássérült parkolók kiépítését, kijelölését szükséges folytatni.

Az önkormányzat felelősségi körébe tartozó intézmények teljes körű akadálymentesítésének további fejlesztése (fizikai és/vagy infokommunikációs akadálymentesítés szükséges, az önkormányzat anyagi lehetőségeinek és a pályázati lehetőségek szem előtt tartása mellett).

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Fogyatékkal élőkre vonatkozó külön rendelettel az önkormányzat nem rendelkezik. Hátránykompenzáló szolgáltatások, juttatások a településen nem adottak.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kisbajcs településen jelenleg nincs ilyen program.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Fontos az ép és sérült emberek minél közelebb kerüljenek egymáshoz, megismerjék egymás világát, könnyebbé váljon az ép és sérült ember együttélése, együttműködése a társadalomban.

Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, felnőtteknek, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a megszokottól való eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos. Ezen irányú programok bővítése kiemelten fontos lenne.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatást nyújtó és egyéb humán szolgáltatások helyszíneként szolgáló épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése.	Felmérés, tervekészítés, kivitelező megkeresése, kivitelezés. Közszolgáltatások, középületek akadálymentesítése: minden közintézmény legyen elérhető a mozgáskorlátozottak, a vakok és gyengénlátók, a siketek és nagyothallók, az értelmileg akadályozottak részére, számukra kényelmes és biztonságos módon.
Fogyatékkal élőkről helyi adatbázis nem létezik, nem ismertek a fogyatékossgai típusok és az ehhez kapcsolódó egyéni nehézségek-	Fogyatékkal élők adatbázisának elkészítése. Fogyatékkal élő helyi lakosok felkérése, egyéni szükségleteik – igényeik – nehézségeik

szükségletek, igények az érintettek vonatkozásában.	feltérképezése.
Érzékenyítő, szemléletformáló foglalkozás szervezése gyerekeknek, az egymásra való odafigyelésre, az empátiára és a megszokottól való eltérés elfogadására nevelés érdekében nagyon fontos. Ezeknek a programoknak szükséges bővíteni.	Esélyórák, és élő könyvtár program szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A biztonságos gyalogos közlekedés feltételei hiányosak egyes utcákban, a járdák burkolata töredezett, balesetveszélyes.	Biztonságos gyalogos közlekedés teljeskörű biztosítása a település területén.
A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz, a felújításra szoruló útszakaszok hossza szintén magas. Van olyan útszakasz is, amelynek szélesítésére lenne szükség a biztonságos és balesetmentes közlekedés érdekében. A helyi közutak állapotuk alapján szintén rendszeres javításra szorulnak, ideális megoldás lenne a burkolat teljes cseréje.	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása.
A csapadékvíz- elvezető rendszer változó műszaki állapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, beomlott, újra burkolásra szorul stb.)	Csapadékvíz-elvezetőrendszer felújítása, rendbetétele.
A fiatal édesanyák és szülők részére nincs olyan szabadtéri hely, ahol összeülhetnek, beszélgethetnek, közösséget építhetnek.	Nyitott, fedett filagória kialakítása, építése a falu központi részén.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen működő civil szervezet:

- Kisbajcs Baráti Kör

Célja: A szülőfalujukat, lakóhelyüket szerető kisbajcsi és szőgyei lakosok összefogása azért, hogy ápolják a község hagyományait, védjék építészeti-, környezeti és természeti értékeit, erősíteni a lakóhely és egymás iránti elkötelezettséget.

Baráti kör céljai a megvalósítás érdekében:

- Közreműködik a község éves és távlati fejlesztési-és rendezési terveinek kidolgozásában, azokról társadalmi vitákat szervez: észrevételeket, javaslatokat tesz megvalósításukra
- Részt vesz a község építészeti-, környezeti- és természeti értékeinek feltárásában. Ezek védelme és megóvására érdekében társadalmi akciókat szervez és közreműködik fenntartásukban.
- Ápolja a település kulturális hagyományait, szokásait. A kulturális és ismeretterjesztő rendezvények szervezését segíti.
- Gondoskodik az állami szervektől, jogi- vagy magányszemélyektől átvett anyagi eszközök célszerű felhasználásáról, a felajánlóknak elszámol azokról.
- Előmozdítja a falusi turizmus kialakítását, az idegenforgalmi vonzerő növelését.
- A lakosság jobb tájékoztatása érdekében – az Önkormányzattal közösen- újságot jelentet meg.
- Állandó kapcsolatra kész az önkormányzati testülettel, annak hivatalával, valamint más helyi szervezetekkel.

A kulturális és közösségi élet a helyi Hivatal IKSZT termében folyik.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazatiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen együttműködik az önkormányzat és a civil szervezetek. Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

A katolikus egyházzal is jó kapcsolatot ápol az önkormányzat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A környékbeli települések önkormányzataival jó a kapcsolat, ez a földrajzi adottságokból is adódik. Közigazgatásilag Kisbajcs település a Kisbajcsi Közös Önkormányzati Hivatal gesztpor települése.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civil szervezet kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jó. Kimondottan a célcsoportokra fókuszáló civil szervezet nem működik a településen. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a civil szervezet munkáját, működését. Törekszik arra, hogy a szervezettel partneri viszonyt kialakítva a település életének egyre több szegmensébe vonjuk be azokat. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen civil szervezet tagjai.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szervezetek esélyegyenlőségi szerepvállalása, illetve annak mértéke nem ismert, nincs róla adat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az adatgyűjtésben, helyzetelemzésben részt vett az önkormányzat polgármestere, dolgozója, óvónő, iskola, védőnő, körzeti háziorvos, gyermekjóléti szolgálat dolgozója. A különböző célcsoportokkal kapcsolatos problémák feltárására koncentrált az adatgyűjtés. Az elfogadott dokumentum bárki számára hozzáférhető lesz, mely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat megismerhetik, biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése is. A HEP fórumon minden célterületre vonatkozó programjavaslat együtt került kidolgozásra. A fórumon megtárgyalásra került, hogy vannak olyan programok már most is, amelyek az egyenlő bánásmódot, az esélyegyenlőséget segítik.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megismerését és végrehajtását széleskörű nyilvánosság biztosításával kívánjuk elérni. A település honlapján és nyomtatott formában az önkormányzat hivatali helyiségében bárki számára elérhető lesz, így lesz biztosított a végrehajtás ellenőrzése.

Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A közmunka program folytatására a munka világától való teljes elszakadás megakadályozás érdekében szükség van.	Közmunka program folytatása
	A prevenciók szolgáltatások ismeretének hiánya, rossz egészségi állapot.	Szűrőprogramok szervezése helyben, évente egészségnap megszervezése. Egészséges életmód megismertetése.
	Családi szociokulturális hátrányok a szegénységgel érintett családoknál. Eladósodás megelőzése, adósság kezelés.	Az intézkedésnek prevenciók, megelőző célja van. A nehéz anyagi körülmények között élők lehetőleg ne kerüljenek adósságba, vagy ha már adósságot halmoztak fel, akkor segítségnyújtás a kezeléséhez. Támogatásokhoz való hozzáférés segítése.
Gyermekek	Szünidei programok szervezése.	Szünidei programlehetőségek előzetes tervezése.
	Biztonságos közlekedés biztosítása.	Járdák, közutak felújítása Fontos a települési környezeti feltételek javítása.
	Magatartási és tanulási problémák az intézményekben és a gyerekeknél egyre gyakoribb jelenség.	Komplex mozgásfejlesztő program szervezése, kidolgozása, szakember feltérképezése.
Idősek	Idősek körében egyre gyakoribb az áldozattá válás.	Bűnmegelőzési, áldozattá válás megelőzését szolgáló programok szervezése.
	Településen sok az idős, egyedülálló, esetükben magas az elmagányosodás kockázata.	„Senior” közösségfejlesztés (programok, klubok stb. szervezése)
	Közlekedés. Probléma gyalogosan, mopeddel a biztonságos közlekedés	Fontos az akadálymentes települési környezeti feltételek javítása, ezek hozzáigazítása az idős emberek szükségleteihez, ideértve a közterületek, illetve településen belüli közlekedést. szabályos közlekedés

		mopeddel Járdák felújítása, külterületi, lakott, utak rendbetétele.
Nők	Nők/ anyák részéről szükség/igény mutatkozik klub szerű közösség szervezésére.	Baba-mama/női klub szervezése.
	Anyák munkaerőpiaci helyzetének javítása	A kisgyermeket nevelő, munkába visszatérő édesanyáknak sokszor gondot okoz, hogy a munka mellett a gyermekfelügyeletet nem, vagy csak részben tudják megoldani.
	Közösségi élet építése, ismerkedés.	A faluban nincs olyan nyitott, fedett közösségi tér, ahol a falu lakói nők, gyerekek, fiatalok összejöhetnek beszélgetni, ismerkedni, erre lenne jó a falu központi részén egy filagória megépítése.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés.	Közszolgáltatást nyújtó és egyéb humán szolgáltatások helyszínéként szolgáló épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése.
	Fogyatékkal élőkrol nincs adatbázis, így adekvát segítségük nem lehetséges.	Adatbázis készítése.
	Érzékenyítő/szemléletformáló programok körének szélesítése.	Esélyórák, élő könyvtár programok szervezése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Járdák burkolata több szakaszon töredezett, balesetveszélyes.	Járdák felújítása.
	A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz. Az utak fogalomtechnikai szempontból több helyen fejlesztést igényelnek.	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomtechnikai alakítása.
	Csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszaki állapotú.	Csapadékvíz- elvezető rendszer felújítása.
	Közösségi élet építése, ismerkedés.	A faluban nincs olyan nyitott, fedett közösségi tér, ahol a falu lakói nők, gyerekek, fiatalok összejöhetnek beszélgetni, ismerkedni, erre lenne jó a falu központi részén egy filagória megépítése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák jogaik és kötelességei tudatában önállóan, felelősséggel tudjanak részt venni a település életében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megélhetését képességeinkhez mérten segítsük, támogassuk, közösségi segítséggel leküzdjék problémáikat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek a gyerekek támogatását, védelmét, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésüket. A sport-, szabadidős és szünidős programok megszervezésénél igyekszünk odafigyelni az egészségre való nevelés fontosságának tudatosítására.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítására, támogatásukra, védelmükre, valamint az életkorral járó sajátos igényeik kielégítését célzó programok megteremtésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az életminőség és a foglalkoztatás javítását. Egyensúlyban tudjanak dolgozni a család és a munka összehangolásával az egészségük védelmével.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére. Igényeikre, hogy minél inkább kivehessék részüket a közösségi életből.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés-sorszám	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlelemzés következtetésében feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés elemi kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés és megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Járdák felújítása	A biztonságos közlekedés feltételei hiányosak egyes utcákban, a járdák burkolata töredezett.	Biztonságos közlekedés teljes körű biztosítása a település területén.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőséget előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	pályázati forrás, pályázati tervek készítése, beruházás megvalósítása	Polgármester képviselő testület	2028.12.31 (vasárnap)	újjonnan burkolt járdaszakaszok hossza/száma	pályázati forrás önkormányzati forrás	folyamatos	
2	Szilárd burkolatú utak építése, felújítása, forgalomt	A településen még van szilárd burkolattal nem fedett útszakasz, a	A település minden újja legyen szilárd útburkolattal ellátva. Az	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőséget előmozdításáról	éves pályázatfigyelés, és tervek elkészítés, beruházás	Polgármester	2028.12.31 (vasárnap)	újjonnan készült szilárd burkolattal ellátott útszakaszok	pályázati forrás önkormányzati	folyamatos	

<p>echnikai alakítása.</p>	<p>felújításra szoruló útszakaszok hossza magas. Van olyan útszakasz is, amelynek szélesítésére, bővítésére lenne szükség, a biztonságos, balesetmentes közlekedés biztosítása érdekében. A helyi közutak szintén állapotuk alapján rendszeresen felújításra szorulnak, ideális lenne a burkolat teljes cseréje.</p>	<p>utak közlekedés szempontjából legyenek biztonságosak, ennek érdekében a szükséges forgalomtechnikai beruházások valósuljanak meg.</p>	<p>2030.</p>	<p>szóló 2003. évi CXXXV. törvény</p>	<p>megvalósítása</p>	<p>Polgármester, képviselő testület</p>	<p>2028.12.31 (vasárnap)</p>	<p>felújított vizes árkok hossza</p>	<p>forrás</p>	<p>3 Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, rendbe tétele. A csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszakiállapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, bomlott, újraburkolásra</p>
									<p>forrás</p>	<p>3 Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, rendbe tétele. A csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszakiállapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, bomlott, újraburkolásra</p>
									<p>forrás</p>	<p>3 Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, rendbe tétele. A csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszakiállapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, bomlott, újraburkolásra</p>
									<p>forrás</p>	<p>3 Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása, rendbe tétele. A csapadékvíz-elvezető rendszer változó műszakiállapotú, több helyen nem megfelelő állapotú (hordalékkal telített, bomlott, újraburkolásra</p>

	adekvát szolgáltatási formába történő segítés.	khoz való hozzáférés segítése.																	
II. A gyermekek esélyegyenlősége																			
1	Szüneti programok szervezése	A gyermekek felügyeletének és szabadidejük értékes eltöltésének biztosítása a nyári szüneti teljes idejére nagy terheléssel minden dolgozó családra, különösen igaz ez azokra a családokra, akik nehezebb anyagi körülmények között élnek és /vagy nagyszülői segítségük nincs, esetleg egyedülállóként nevelik gyermeküket.	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen a jobb gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXCV. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény	Részvételi igény felmérése. Pályázati forráslehetőség keresése. Programok megvalósítása.	Polgármester művelődésszervező Általános iskola pedagógusai családsegítő	2028.12.31 (vasárnap)											pályázati forrás önkormányzati önérték	folyamatos

		a gyerekekre.	Járdák, a közutak felújítása Fontos a települési környezeti feltételek javítása.	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Járdák felújítása, külterületi utak rendbetétele	Polgármester	2023.12.31 (vasárnap)		pályázati forrás önkormányzati önerő	folyamatos	
2	Biztonságos közlekedés biztosítása	Egyre több gyermek szenved tanulás, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége.	A projektben cél, hogy az óvodákba járó összes gyermek egyéni mozgásfejlesztési szintje felmérésre kerüljön és a felmérés végeredményeként készült diagnózis alapján a korosztálytól elvárható fejlettségi szinttől eltérések mutatkoznak ott egyéni fejlesztési program – tervezett szennyomoto	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknék” Nemzeti Stratégia	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Járdák felújítása, külterületi utak rendbetétele	Polgármester	2023.12.31 (vasárnap)	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos	
3	Mozgásfejlesztő program	Egyre több gyermek szenved tanulás, magatartási problémától, melynek fő oka az idegrendszer éretlensége.	A projektben cél, hogy az óvodákba járó összes gyermek egyéni mozgásfejlesztési szintje felmérésre kerüljön és a felmérés végeredményeként készült diagnózis alapján a korosztálytól elvárható fejlettségi szinttől eltérések mutatkoznak ott egyéni fejlesztési program – tervezett szennyomoto	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknék” Nemzeti Stratégia	Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény	Járdák felújítása, külterületi utak rendbetétele	Polgármester Képviselő-testület Óvoda dolgozói A program kizárólag TSMT területén elméleti tudással és gyakorlati rendelkező tréner bevonásával kerül megvalósításra	2028.12.31 (vasárnap)	felmért gyereklétszám fejlesztésbe bevont gyermekek száma gyermek fejlődésének eredménye (mérési eredmény)	pályázati forrás, önkormányzati önerő	folyamatos

mama/női klub szervezése	anyukáknak kevés olyan tere van, ahol ismerkedhetnek az óvodák megkezdése előtt egymással, közösségi életet élhetnek hasonló korú gyermekek szüleivel szervezett keretek között, megszathatják egymással tapasztalataikat. Erre megoldás lehetne egy igény szerinti rendszerességgel meg szervezett, különböző témákra épülő klub, melynek tagjai bővíthetnek akár nagyobb gyerekek anyukáival.	anyukák számára közös érdeklődése klub szervezése a szabadidő hasznos eltöltésének, lelki feltöltődés lehetőségén ek biztosítása érdekében egészségfejlesztési programok al tartkíva. (pl. előadások különféle)	Stratégia (2007-2032)	esélyegyenlőség programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. Korm. (XII.27.) rendelet	kezdeteinek megtervezése klub létrehozása és a működtetése klubtagok elégedettségének mérése	védőnő családszolgáltató művelődésszervező	31 (vasárnap)	száma klubfoglalkozások alkalmainak száma	forrás önkormányzati költségvetés	
2 Anyák munkaerő piaci helyzeténe	A kisgyermeket nevelő, munkába visszatérő	Azok az édesanyák, akik gyermeknevelés mellett	Szervezeti Működési szabályzat		Munkába sikeresen visszatérő édesanyák	polgármester óvodavezető	2028.12.31. (vasárnap)	Munkába sikeresen visszatérő édesanyák	önkormányzati költségvetés	folyamatos

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

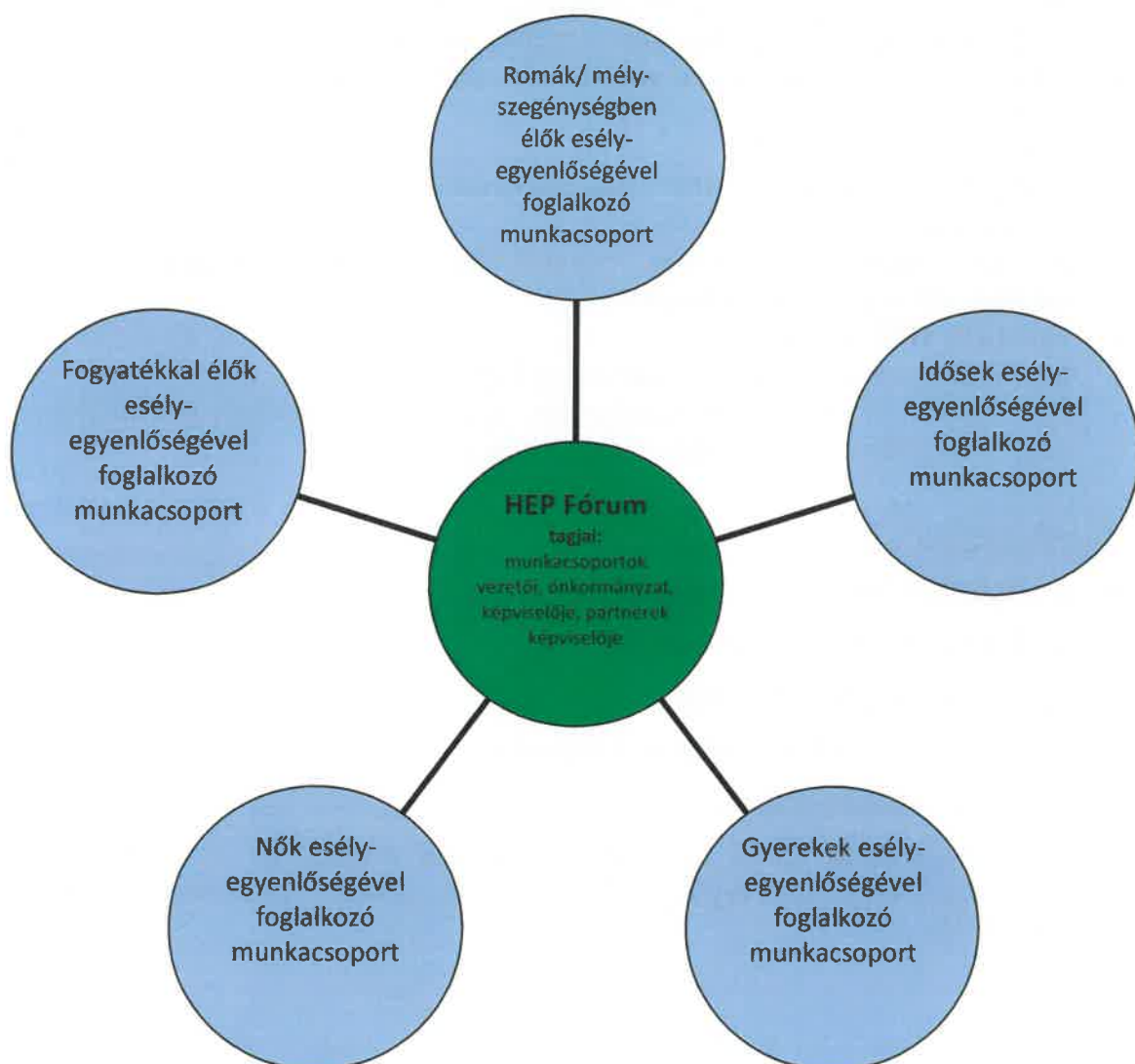
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kisbajcs község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Kisbajcs község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 101/2023. (X.03.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Kisbajcs, 2023. október 3.

Kamocsai Sándor
polgármester

**Kivonat Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. október 3-án tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből**

1./Helyi Esélyegyenlőségi Program

Előadó: Kamocsai Sándor polgármester
Írásos előterjesztés

...

A képviselő-testület (amelynek létszáma 5 fő, jelen volt 5 fő) 5 igen szavazattal (nem szavazat, tartózkodás nem volt) az alábbi határozatot hozta:

Kisbajcs Község Önkormányzata Képviselő-testülete 101/2023. (X.3.) önkormányzati határozata

Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028

Kisbajcs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi programot a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Kamocsai Sándor polgármester

Kamocsai Sándor sk.
polgármester

Horváthné dr. Nagy Szilvia sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:
Kisbajcs, 2023. október 12.

Horváthné dr. Nagy Szilvia
Horváthné dr. Nagy Szilvia
jegyző

Meghívó

Helyi Esélyegyenlőségi Fórumra

A település helyi esélyegyenlőségi programjában (HEP) foglaltak végrehajtásának egyeztetése céljából tisztelettel meghívjuk Önt

a **2023. szeptember 5. 14.00 órakor** kezdődő
helyi esélyegyenlőségi fórumunkra.

Helyszín: Kisbajcs Község Önkormányzata
9062 Kisbajcs, Kossuth u. 1.

Tervezett program:

1. Egyeztetés a település 2018-2023-as időszak Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglalt intézkedéseinek megvalósításáról: sikerek, tapasztalatok értékelése
2. A 2023-2028. időszakra szóló HEP megalkotásának előkészítése: az előző időszak meg nem valósult intézkedéseinek tovább gondolása és az új feladatok áttekintése
3. A Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatósággal történő együttműködés egyeztetése

A fórumon olyan településszintű problémákat kell megfogalmaznunk, amelyek megvalósítása önerőből, vagy pályázati forrásból történő megvalósítása reális cél lehet. A problémák megfogalmazásának az alábbi esélyegyenlőségi területekhez (célcsoportokhoz) kell kapcsolódnia:

- mélyszegénységben élők és romák helyzete,
- a gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység,
- a nők helyzete, esélyegyenlősége,
- az idősek helyzete, esélyegyenlősége,
- a fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.

A meghatározott célokat célszerű településfejlesztési oldalról megközelíteni pl: egy járda építése vagy felújítása nemcsak az idősek, vagy a babakocsit toló kismamák közlekedését segíti elő, hanem a településen élő összes lakos komfortérzetét növeli.

Kérjük, hogy a fórumra az ön által képviselt, az érintett csoportok segítésére vonatkozó ötleteket, konkrét helyzetértékelését és a megvalósítható javaslatát ossza meg velünk. Megtisztelő jelenlétére számítunk.

(Távolmaradását - amennyiben az ülésen delegáltja sem tud részt venni - kérem, jelezze a következő email címen: polgarmester@kisbajcs.hu)

Kisbajcs, 2023. augusztus 22.

Tisztelettel:

Kamocsai Sándor
polgármester

Meghívottak:

- Horváthné dr. Nagy Szilvia jegyző
- Györke-Kocsis Tímea családsegítő HEP referens
- Szalainé Szentmihályi Andrea védőnő
- dr. Markotics Ildikó háziorvos
- Éhn Márton körzeti megbízott
- Kupóné Bakk Erika Kisbajcsi Nefeljcs Óvoda és Bölcsőde vezetője
- Erdélyi Csilla közösség-szervező
- Németh Anita szociális gondozó

Önkormányzati képviselők:

- Kupó János alpolgármester
- Czuczorné Kószás Szilvia képviselő
- Vizi Tamás képviselő
- Széles István

